

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Thursday, March 9, 1978

VOL. LXIII

Price 20 c.

56

PEKINAS RUOŠIASI „LAISVINTI“ TAIVANA

TITO ATSTOVAUJA NEPRIKLAUSOMYBE, - PAREIŠKĖ PREZIDENTAS CARTERIS

Jugoslavijos prezidentas labai patenkintas Amerikos prezidento pareiškimais

WASHINGTON, D. C. — Rytų Europoje prezidentas Tito reprezentuoja nepriklausomybę ir laisvę, — pareiškė prezidentas Carteris. Baltuosiuose Rūmuose pasitikęs Washingtono antradienį atvykusį Jugoslavijos 85 metų amžiaus prezidentą Tito Broz. Prezidentas priminė Antrojo Pasaulinio karo metu ir karo pabaigoje buvusias sąlygas Jugoslavijoje ir prezidento Tito pasipriešinimą sovietų karo jėgoms. Tada Tito atsiskė klausyti Maskvos Jugoslavijon pasiųstų sovietų agentų ir pajėgė apginti krašto nepriklausomybę nuo rusų prievartos.

Taikai reikalinga viešinga Jugoslavija

Sutikimo metu prezidentas Carteris pareiškė, kad pasaulio taikai reikalinga ne tik nepriklausoma Jugoslavija, bet reikalingas dabartinis jos teritorinis integralumas. Jeigu taikos priešai pajėgtų suskaldyti dabartinę Jugoslaviją, tai Europos ir viso pasaulio taika labai nukentėtų. Pats Tito, patyręs apie šiuos prezidento Carterio žodžius, pareiškė, kad jam asmeniškai tai esanti pati didžiausia dovana, kurią Amerikos prezidentas galėjo duoti. Prezidentas, naudodamas vertėją, apie dešimt minučių pasikalbėjo su vienu su atvykusiu Jugoslavijos prezidentu, o vėliau nuėjo į kabineto posėdžių kambarį ir išsėdėjo valandą tarėsi įvairiais Artimųjų Rytų reikalais.

Detentė reikalinga ir galin-giesiems

Prezidentas Tito, kalbėdamas apie sovietų valdžios skelbiamą detentės politiką ir sovietų generolų vadovaujamus karo veiksmus Etiopijoje, pareiškė, kad detentė reikalinga ne tik tai kiems, bet ir patiems detentės politikos skelbėjams. Tito nepasitiki dabartiniais Kremliaus valdovais, iš jų galima laukti bet kokių karo veiksmų. Jie gali pasakoti apie vieną ir daryti visai priešingai. Be tarptautinės įtampos sumažinimo, Tito nori pagyventi Amerikos prekybą su Jugoslavija.

Iranas smarkiai ginkluojasi

BONA, Federal. (Vakaru Vokietija). — Iranas, kuris iš naftos labai praturtėjo, turėdamas su Sovietais ilgiausią bendrą sieną, sumanė saugumo sumetimais stipriai apsiginkluoti. Iranas karaliaus (šachas) Reza Paleh vi pranešė Vak. Vokietijos laivų statybos industrijai, kad jis yra

KALENDORĖLIS

Kovo 9: Pranciška, Randidas, Visgailė, Žygintas.

Saulė teka 6:15, leidžias 5:49. Oras: Ne toks šaltas.

Koks šiemet oras okupuotoj Lietuvoj

(Iš laiško). Pas mus žiema, galima sakyti, vidutinė. Sausio pirmoji pusė buvo visai nešalta ir pirmomis sniegas buvo nutirpęs. Buvo lietus ir šlapdriobos. Tik nuo sausio maždaug vidurio pradėjo šalti ir tarpais pasmigt, bet vis dar negalima buvo vadinti žiema. Dabar jau vasaris. (Laiškas rašytas vasario 19 dieną), tai ir sniego neblogai uždėjo, o naktimis ir speigukas užneša — iki 23 laipsnių šalčio pagal Celsijų.

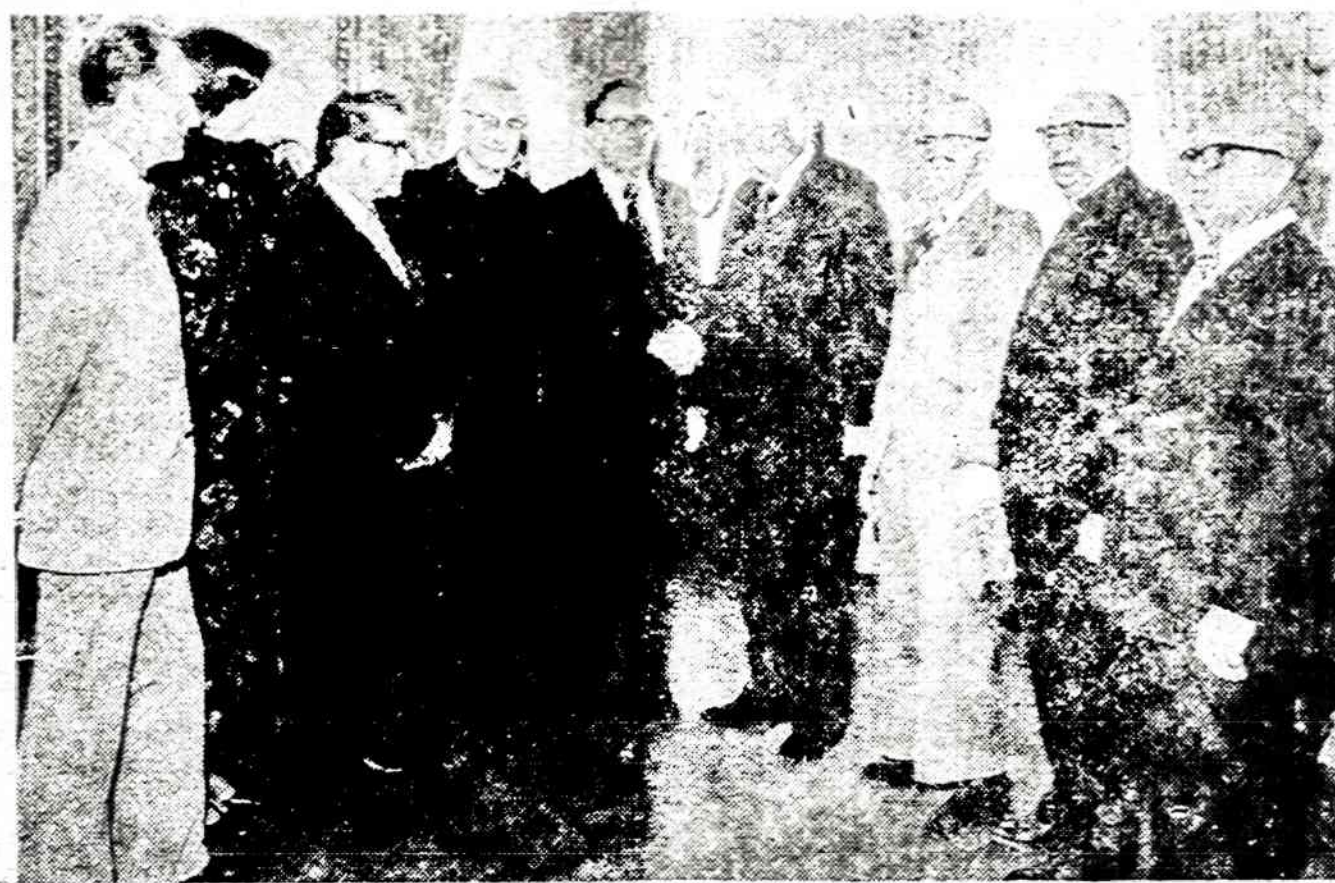
Keletą metų buvom pripratę turėti švelnias šiemos, tai mus išlepino ir mes — ypač seni žmonės — šalčio nebepakenčiame, bet kas daryti, nes savo Floridos neturime, o išvažiuoti kur šilčiau — neišleidžia.

Praėjusią naktį stipriai šalo, bet per visą dieną švietė labai škaisti saulė ir nors termometras rodė 0 (nuli), saulės pusėje nuo stogų tirpstančio sniego vanduo uruliais varvėjo!

Sovietų kosmonautų rekordas

MASKVA. — Sovietų Saliut 26 kosmonautai Juri Romanenko ir Georg Grečko šiomis dienomis pralenkė amerikiečių astronautų Gerald Carr, William Pogue ir Edward Gibsono erdvėlaivyje orbitoj aplinkui žemę išbūtų 84 dienų rekordą, kuris iki šiol per 4 metus nebuvo pralengtas sovietų kosmonautų, pradėjusių „gyventi“ erdvėlaivyje Sojuz 26 nuo praėjusio gruodžio 10 dienos. Jiedviem be skraidant orbitoje sekanti Sojuz 28, juos aplankė ir pavadavo kosmonautai — čekoslovakas Vladimir Ramek ir rusas Aleksėj Gubarev.

Suinteresuotas įsigyti plačios apimties kariškų laivų kontingentą Didžiausias užsakymas, jei bus susitarta, apims dar neapribotą skaičių 12 klasės fregatų, 15 pakraščiais ir okeanų gilumoje operuojamų povandeninių, 19 patrulinių laivų, 6 minagaudžių, vieną mokyklinį laivą ir visa, kas reikalinga laivų statybai bei marinų mokymams.

Lietuvių delegaciją pas Atstovų Rūmų pirmininką Th. O'Neill, nuvykusi padėkoti už Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Kongrse. Iš kairės: Amer. Balso Lietuvių skyriaus vedėjas A. Petrutis, Altos atstovai J. Baršketys, dr. J. Genys, kun. J. Prunskis, invokacija kalbėjęs kun. prof. A. Jūrenas, Th. O'Neill, minėjimo rūpinėsiis kongresmanas D. Flood, atstovų rūmų kapelionas kunigas E. Latch ir Altos valdybos narys J. Pakaika.

IZRAELIS SUSTABDĖ VISŲ KOLONIJŲ STATYBĄ ARABŲ ŽEMĖSE

Izraelis pasiruošęs daryti nuolaidas, bet jis reikalauja saugumo

WASHINGTON, D.C. — Ezer Weizman, buvęs Izraelio aviacijos vadas ir dabartinis karo ministeris, pasitaręs su atsakingais Amerikos pareigūnais, pareiškė, kad Izraelis sustabdė visų izraelitų kolonijų statybą arabų žemėse. Įsakymas sustabdyti visus darbus planuojamose Izraelio kolonijose tuo tarpu galios tik trim savaitėm. Izraelis didžiausias kolonijas steigė Samarijoje, Jordanijos karaliaus laikytuose Palestinos žemėse. Izraelio archeologai rado seno Judėjos miesto pamatus ir ten pradėjo istorinius kasinėjimus. Jie planavo minėtoje dykumos vietoje atstatyti seną izraelitų miestą. Tuo tarpu ten buvo vedami tiksliai archeologiniai kasinėjimai. Bet šie darbai dabar sustabdyti.

Beginas atvažiuoja į Washingtoną

Izraelio premjeras Menachem Beginas ateinančios savaitės pradžioje atvyks į Washingtoną, kad galėtų išsikalbėti su prezidentu Carteriu apie taikos sąlygas su Egiptu ir kitomis arabų valstybėmis. Prezidentas Carteris, kaip žinoma, reikalauja, kad Izraelis atiduotų Egiptui visas Sinajaus žemes, o Jordanijai atiduotų visas buvusias Jordanijos žemes. Šią principą skelbė Izraelio vadai karo metu. Pasiremiant šiuo principu buvo teikiama Amerikos pagalba suništų 84 dienų rekordą, kurį Izraelio valdovai, o dabar Izraelis, pagrobęs arabų žemes Amerikos duotais ginklais, nenori grąžinti iš arabų atimtų žemių. Sadatas sutinka daryti Izraeliui kelias nuolaidas, jeigu Izraelis atšauks netik savo karo jėgas iš Sinajaus, bet išsivės ir kolonistus.

Beginas pasiruošęs daryti nuolaidas

Šią savaitę Izraelio ministrų kabinetas, patyręs apie nuotakas Washingtono, ryžosi imtis priemonių tokos daryboms su Egiptu pradėti. Beginas sąvok pareiškė, kad Izraelis atiduotų Egiptui visas Sinajaus žemes, o Jordanijai atiduotų visas buvusias Jordanijos žemes. Šią principą skelbė Izraelio vadai karo metu. Pasiremiant šiuo principu buvo teikiama Amerikos pagalba suništų 84 dienų rekordą, kurį Izraelio valdovai, o dabar Izraelis, pagrobęs arabų žemes Amerikos duotais ginklais, nenori grąžinti iš arabų atimtų žemių. Sadatas sutinka daryti Izraeliui kelias nuolaidas, jeigu Izraelis atšauks netik savo karo jėgas iš Sinajaus, bet išsivės ir kolonistus.

Atomų vagys - pavojuje

WASHINGTON. — Nors tikrai nenustatyta ar 200 svarų merkuro 1965 metais Apollo atominės energijos įmonėje pavogta ar kitaip nugaravo, bet išradėjai Chauncy Starr ir Walter Marchall ir kiti Amerikos ir Britanijos mokslininkai tvirtina, kad išrastas metodas, kuriuo atominė medžiaga iš civilinės ir karinės nebesiduoja paverčiama, dėlto bomboms gaminti nebetinka.

Izraelio karo ministeris Washingtono pareiškė, kad šiomis dienomis bus padaryti svarbūs nutarimai ir Egipto — Izraelio susitarimas bus greitai aptartas.

H. R. Haldeman pardavė savo minkštų viršelių laidą „Dell Co.“ už 400.000.

Julie Nikson Eisenhower baigia ruošti knygą apie visą Watergate istoriją. Ji yra prezidento Niksono dukterė.

Eurokomunistai jau Italijos valdžioje

ROMA. — Krikščionių demokratų partijos įgalios (Giulio Andreotti) sudaryti naują ministrų kabinetą po 49 dienų valdžios krizės, pagaliau tikisi šios savaitės pabaigą sudaryti, bet toki, kurį remia ir komunistai, pirma kartą 30 metų būryje, nors ministrų portfelį negavė, bet formaliai pripažinti kaip daugumos dalis Italijos parlamente, turės didelę burną projektuojant įvairias valdžios programas.

Chicagos „Watergate“

Kada nors sekmadienio naktį „vandalai“ išmūšė kandidato į Illinois valst. senatoriaus Steven G. Nash rinkimų vyr. būstinę, 3254 N. Cicero ave., visus 5 langus. Rinkimų kampanijos vedėjas Edward Czarobski „vandalių“ kriminališkas išdaigas, pastebėjo tą naktį apie 3 valandą, nuėjęs į būstinę kelių kelių popierių pasiimti: jis tik dar ne apsipręsęs, ar tas vandalizmas turėjo politinį pagrindą. „Tai yra karšta ir labai emociinga kampanija“, pasakė jis.

Rusas dar randa ką nors sušaudyti

MASKVA. — Ukrainkaja Pravda praneša, kad trys II Pasaulinio karo nusikaltėliai: I. I. Sičenko, P. Iščenko ir G. Kondratukas visą mėnesį trukusiame teisme Žitomiro mieste, vakarų Ukrainoje, nuteisti mirties bausme sušaudymu ir teismo sprendimas tuojau įvykdytas. Teismo ir ekzekucijos laikas nepaskeblti. Jie kaltinami, kad prie baigia ruošti knygą apie visą Watergate istoriją. Ji yra prezidento Niksono dukterė.

PARTIJOS KONGRESE LAIMEJO HUA KUOFENGO VEDAMA POLITIKA

Tengas išsipaopingas išrinktas ministerių tarybos pirmininko pareigoms

PEKINAS, Kinija. — Oficiali Kinijos agentūra ketvirtadienio rytą paskelbė komunistų partijos kongreso priimtą krašto konstituciją. Paskelbė, kad kongresas suorganizavo ir savo politiką pravedė Hua Kuofengas, dabartinis komunistų partijos pirmininkas. Pradžioje atrodė, kad konstitucijoje yra du pradai, dėl kurių premjero pareigas einantis Tengas Hsiaopingas vedė kovą su partijos pirmininku ir ministerių primininku Hua Kuofengu. Tiek paties kongrese laimėjo Hua Kuofengo vedama politinė linija, o jis pats išrinktas pilnu Kinijos liaudies respublikos premjeru.

Susizinojo su skriejančia laboratorija

WASHINGTON, D. C. — Iš Bermudų stoties Erdvių Administracija užmezgė radio kontaktą su 220 mylių aukštumoje skriejančia Amerikos erdvių laboratorija. Savo laiku Amerikos astronautai buvo pasiekę šią laboratoriją, paliko joje įvairių augalų, ir grūdų sėklų, bet apie keturis metus su ja visai nesusisiekt. Paskutinėmis kelionėmis savaitėmis pastebėta, kad ji pradėjo smukti iš savo orbitos. Laboratorija sveria 85 tonas. Erdvių administracija nenori, kad už kelių dešimtųjų metų ji nukristų į žemės atmosferą ir pataikytų į žmonių apgyventą vietą.

Administracijos pareigūnas John Taylor pareiškė, kad laboratorija atsakė į radio signalus, apskriejo aplinkui žemę ir vėl prašeko radio bangomis. Atsakingi pareigūnai nori nustatyti, ar keli astronautai dar kartą galės ją pasiekti, jeigu kelias dienas pagyventi, pranešti, per keturis metus įvykusių pakaitas, ją nustatyti, kad ji erdvėje išnyktų ir nei viena josios dalelytė nenukristų ant žemės.

Illinojuje įrengiama Laetrilės klinika?

Chicago Sun-Times antradienį paskelbė, kad vienas Chicago priemiesčio Palos Park daktaras John E. Roshe rengiasi kelti priemiestyje, Bridgeview, atidaryti kliniką, kurioje tokie vėžiu sergantieji yra pripažinti nepagydomais, bus gydomi kontroversiniu vaistu Laetrile. Tas preparatas, išgaivotas ir plačiai paplitęs Europoje, Amerikos daktarų organizacijų smiekinamas ir uždraustas, pasirodo, čia plačiai vartojamas po grindyje. Laetrile nedraudžiama vartoti tokiais atvejais, kur daktarų nystatyta, kad pacientui belieka gyventi neilgiau, kaip 3 mėnesius.

Dr. Roshe, daras daug eksperimentų su gyvuliukais laboratorijoje, turi įrodymų, kad daugumas vėžiu apkrėstų žiurkių, net jau pripažintų nebegydomoms, nuo Laetrile pagijusios.

Kongreso atidarojoje kalboje partijos pirmininkas Hua Kuofengas jau pareiškė, kad partija privalo ruošti ir išsivinti Taivana. Kongresas priėmė šią mintį ir baigiamoj rezoliucijoje įtaigojo būsimą premjerą imtis priemonių Taivanui (Formozai) išlaisvinti. Rezoliucija sako, kad Taivanas visą laiką buvo Kinijos provincija, tokia ji privalo būti ir ateityje. Naujas premjeras pareiškė, kad jis imsis priemonių Taivanui išlaisvinti.

Kongrese pralaimėjo gen. Tengas Hsiaopingas. Jis du kartus buvo atleistas iš premjero pareigas einančio vicepirmininko pareigų. Mao Cetungui mirus, jis atgavo didelę dalį ankščiau turėtų teisių ir įtakos, leista jam dalyvauti pačiuose svarbiuose partijos komitetų nutarimuose ir tvarkyti krašto kariuomenės administracijos reikalus.

Jis buvo labai naudingas Mao Cetungo žmonos įtakai pašalinant iš krašto administracijos. Jis vadovavo praveistiems apklausinėjimams, jis įsakė „Keturių genų“ izoliuoti ir visai nušalinti nuo valstybės valdymo.

Pacijoje sostinėje keturi maištininkai kariuomenės dalinių buvo suimti ir padėti už grotų. Pradžioje pasklido gandas, kad visi keturi, įskaitant ir Mao Cetungo žmoną, buvo maistavimo dienomis nužudyti, bet praėjus savaitę buvo paskelbta, kad jie dar tebėra gyvi, bet jų įtaka jau gerokai sumažėjusi.

Mao Cetungo žmona ruošė valdžios rūmų perversmą. Ji norėjo pašalinti tuometinį vidaus reikalų ministrį Hua Kuofengą, kuris, susitaręs su karo vadu, suėmė visus suokabininkus, juos izoliavo ir iš partijos eilių pašalino visus kraštutinius „kul tūrinės revoliucijos“ šalininkus. Krašto palikta 17 vicepirmininkų. Gen. Tengas Hsiaopingas išrinktas vicepirmininku tarybos pirmininku. Premjeru paliktas Hua Kuofengas, bet kokia bus Tengas galia, tuo tarpu dar neaišku. Tengas turi daug draugų valdančiųjų sluoksniuose, bet svarbiausias žodis priklausė vyriausiam kariuomenės vadui, einančiam partijos tarybos pirmininko pareigas, partijos pirmininkui ir premjerui Hua Kuofengui, o trečioji vieta priklausė Tengui Hsiaopingui. Tengas norėjo ir nori draugingų santykių su Amerika, bet jis bus priverstas paklusti dviem aukštesniems partijos pareigūnams.

GYVATĖS — PAVOJINGOS

Visos gyvatės yra pavojingos, išskyrus žaliūnas, bet pačios pavojingiausios yra gyvatės ryklės, vadinamos pitūnais. Su žaliais lietuviai buvo išmokę kartu gyventi, bet su gyvatėmis net pačios gyvatės negali su gyventi. Jeigu jos labai alkanos, tai savo vaikus suryja. Kai žmogus išsineria ir tampa gyvate, taip pat pavojingas. O jeigu turi draugą, kuris išsineria, tai jis tampa aršesnis, negu gyvate. Kai lietuviai nusikeičia, tai taria: "Esi gyvatės išnara." Tuo nori pasakyti, kad esi ologesnis, negu ryklis.

Vos mūsų lėktuvus nusileido Jakartos aerodrome, dar nenuvažiavęs hotelį, nusipirkau anglišką leidžiamą Jakartos laikraštį The Sunday Herald. Tai nedidelių tabloidinių puslapių didelis laikraštis. Iš viso buvo 168 puslapiai. Kelionėje lakraštis reikalingas. Kiekvienas keleivis nori patirti, kas darosi pasaulyje. Lėktuvuose duoda svarbesnias žinias, bet labai dažnai keleiviams yra pačios svarbiausios vietos žinios, kas darosi jų apylinkėje, o dar svarbiau, kas atsitiko jų kaimynystėje. Iš toliau atskridusiems keleiviams vietos žinios visai neįdomios. Mes norime patirti, kas darosi pasaulyje, ką pareiškė Amerikos prezidentas, kaip elia bizonis, kiek kainuoja kelionės lėktuvais ir kt.

Pirmame puslapyje minėto laikraščio buvo didelė žinia apie Indijos sporto laimėjimus ir pralaimėjimus. Paminėti patys iškiliausi raumeningo jaunimo vardai, o toliau patariama skaičiuoti 77 laikraščio puslapyje. Į tą puslapį nesukubėjau, nes sportininkų nepažįstu ir nežinau, už ką jie kovojo. Atsiverčiau antrą The Sunday Herald puslapį ir visas apstulbau.

Bendrai paėmus, esu dar gana stiprus. Žinios mane nejaudina, bet šį kartą pirmoji žinia mane veik paralyžavo. Netekau kvapo ir jaučiau, kad man tas pats laikraštėlis pasidarė sunkus. Nuleidau rankas ir vos laikraščio iš rankų nepaleidau. Vėliau pajutau, kad ir mano kojos darėsi bejėgės. Mes Pakenčėje ir Devintame Forte saikdavome, kad sustyvjė. Tada pa kietos ir nejudė. Aš tik dariausi, ar nėra arti vietos, kur galėčiau prisėsti.

Mane taip sukrėtusi žinia buvo trumpukė. Jos pavadinimas buvo toks: "Žmogaus kūnas rasta 6 metrų ryklyje". Tai dar būtų pusė bėdos. Žmonės patenka ne tik į jūros ryklių žiotis, gali patekti ir į didelių gyvačių žiotis. Pavadinimas manęs nejaudino. Bet mane sukrėtė sekanti žinia:

"Jakarta, Indonezija. Lapkr. 20 d. Antara žinių agentūra vakar pranešė, kad Celebis saloje, Centralinėje Salavės provincijoje. Angka Malimo kaimelyje kaimiečiai užmušė gyvatę-ryklę, josios viduriuose rado prarytą žmogų."

"Kaimiečiai ieškojo 45 metų amžiaus Ojo Buko, kuris dingo po to, kai dalyvavo kaimiečių susirinkime viena praėjusio savaitės vakarą. Prapuolusio kaimiečio ieškojimo metu 6 metrų ilgio ryklys-pitūnas, kito vietnam ieškotojui. Kaimiečiai ryklį užmušė vietoje. Kai gyvatės pilvas buvo prapiautas, tai jame rastas visas Buko lavonas net su drabužiais. Tikrai jo šonkauliai buvo aplaužyti." (The Sun Herald, 1977 m. lapkr. 20 d., 2 psl.).

Kai perskačiau šitas eilutes, tai man prieš akis atsistojo tas pats žalias pitūnas, besilaidžias nuo medelio ir bešliau-

žias į mane, kai aš priartėjau prie vienos urvo pakūmėje ir kai autobuso šoferis man liepė eiti į mašiną. Prisiminiau, kad mes buvome išvažiavę į Salavės provincijoje esantį negyva ugniakalną ir kad buvome pasiekę Ongka Malimo kaimelį. (Ką jie ten maie, negalėjau pasakyti, bet kaimelio lietuviškas pavadinimas turėjo turėti reikalą su maimu. Jeigu ne šiandien, tai senovėje.)

Pastebėjęs gyvatę, aš dar išsitraukiau savo lengvesnį foto aparatėlį ir norėjau nufotografuoti ryklį, pamatęs blizgančią aparatėlį, dar į jį, o gal ir į mane laotai atidžiai pasžiūrėjo. Bet kai jis nūrė ir susikūpinio, tai šoferis pradėjo rėkti, kad aš tuojau eiciau į mašiną, neatidėlodamas. Iš sėdynės jis matė besikūpinančią gyvatę, o aš jos nemaciau. Už kokių trijų gyvatės žingsnių, ji būtų buvusi prie manęs, o aš nieku negalėjau gintis — neturėjau nei asios lazdos, nei revolverio, nei jokio kitokio ginklo, išskyrus du foto aparatų. Jais nuo ryklio neatsiginsi.

Gyvatė trim ar keturiomis žingsniais būtų pasiekusi mane ir būtų galėjusi kirsti. Sakau "žingsniais", bet visi žinome, kad didelė gyvačių dauguma kojų neturi ir nežingsniuoja. Bet jos savo kūną sutraukia ir meta pirmyn. Tai yra gyvatės žingsnis. Jos taip žingsniuoja. Jos gali labai greitai žingsniuoti. Ji būtų galėjusi labai lengvai mane pasiekti ir įleisti nuodų. Kai būčiau apnuodytas, tai būtų galėjusi pasiekti ir kitą žmogų būdą, koks jai būtų atrodęs pats geriausias.

Man buvo aišku, jog tai būtų tos pačios gyvatės, kurią aš Ongka Malimo laukuose mačiau. Vietoj Buko, ji galėjo mane čiupti už galvos ir sudoroti. Ji buvo alkaną ir ieškojo aukos.

Keliautojas Vladas Rasciauskas, bevažinodamas Mindanao, Celebis ir Hogueira salose, buvo patekęs į baltkalpių medžioklės laukančius Ternates laukus ir gyvatynais apgyvendintas Centralinės Celebis salas. Jis džiaugiasi kad nepateko į nuodingos ir labai stiprios gyvatės — ryklės nasrus, kaip pateko tos salos 45 metų amžiaus kaimietis Ojo Buka.

K. Strėva

Daugiau tolerancijos

Stasys Barzdukas "Darbininke", vasario mėn. 17 dienos laidoje atspausdino savo rašinį: "Mūsų siaurumos ir sekulumos". Jame išsiuostęs plicia savo priešus. O priešų, kuriuos jis pats sumini ir, kurie jam teikia apmaudą, turi nemazai ir iš įvairių socialinių sluoksnių, pradedant vežėjais, policininkais, teisininkais, gyra pigimūnės ar vėliau isidytojais ir net klanuoninkais. Gi, juos visus "sumalti", jis pasinaudoja dr. Vinco Kudirkos citata, kurioje yra "suminėtos įvairios nedorybės."

Be to, jis paskaičius, atrodo, kad niekam kitam jos taip nėra savos, kaip minėto rašinio autoriui. Na gi, jei Barzdukas nori pasigarsinti, jei jis ieško priekabių, jei jis ima kvaitolijimu šėlti, išplūsti ir išskvaintinti, tai jo paties žodžiais tariant, vis grieždamas dantimis, su apsiputojimu, su perkūnais, surikais, su pasitūnu ir tam jis panaudoja: "Pasaulio lietuvių — Bendromenės oficiozų, tai

Be to, manęs negėlė ir nepuolė. Kyla klausimas — kodėl?

Man atrodo, kad ji mane paliko dėl mano storumo. Iš patirties ji turėjo žinoti, kad manęs praryti negalėjo, kaip prarijo Buką. Josios žiotys didelės, bet kai apskaičiavo, kad į mažas savo žiotis tokio didelio pilvo neįtrauks, tai neskubėjo. Pirmą kartą savo gyvenime pajutau, kad kartais gerai ir storam būti. Bukas buvo salų gyventojas, plonytis, kaip visi kaimiečiai toje apylinkėje ir visoje Gelebis saloje. Jeigu nebūčiau diktas, tai negalėjau papasakoti, kaip žmogus jautiasi, nepatekęs į gyvatės nasrus.

Kaip ten būtų, į gyvatynus aš jau daugiau nebėvažiūsiu.

pranciškonų "Darbininką", o kartais net ir marijonų "Draugą".

Ir tikrai, niekas St. Barzduko iki šiol, taip aiškiai neišryškino, kaip jo pacituodras dr. Vinco Kudirkos žodžiai. Jo jam teikia apmaudą, turi nemazai ir iš įvairių socialinių sluoksnių, pradedant vežėjais, policininkais, teisininkais, gyra pigimūnės ar vėliau isidytojais ir net klanuoninkais. Gi, juos visus "sumalti", jis pasinaudoja dr. Vinco Kudirkos citata, kurioje yra "suminėtos įvairios nedorybės."

Be to, jis paskaičius, atrodo, kad niekam kitam jos taip nėra savos, kaip minėto rašinio autoriui. Na gi, jei Barzdukas nori pasigarsinti, jei jis ieško priekabių, jei jis ima kvaitolijimu šėlti, išplūsti ir išskvaintinti, tai jo paties žodžiais tariant, vis grieždamas dantimis, su apsiputojimu, su perkūnais, surikais, su pasitūnu ir tam jis panaudoja: "Pasaulio lietuvių — Bendromenės oficiozų, tai

Be to, manęs negėlė ir nepuolė. Kyla klausimas — kodėl?

Kaip ten būtų, į gyvatynus aš jau daugiau nebėvažiūsiu.

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

I LAISVĖ Nr. 202 (363)

BOLŠEVIKŲ INVAZIJA IR LIAUDIES VYRIAUSYBĖ

Prof. V. Krėvės-Mickevičiaus, ėjusio Liaudies Vyriausybės Min. Pirmininko pareigas ir buv. Užsienių Reikalų Ministerio, pranešimas, padarytas buv. Liaudies Seimo narių susirinkime 1942 VIII 30

Perėmus Vilnių iš bolševikų rankų ir kaip atlyginimą už šią dovaną, įsileidus bolševikines įgulas, lietuvių tauta buvo pagauta didžiausio nerimo ir sielvarto, nes suprato, kad prasidėjo Lietuvos tragedijos pirmasis aktas.

1940 m. birželio mėn. 15 d., bolševikų kariuomenei įvygiavus Lietuvon ir Respublikos Prezidentui A. Smetonai su visa šeima ir artimaisiais giminėmis išvykus į užsienį, net labiausiai politikoje nenusimanantiems pasidarė aišku, kad Lietuvos vyriausybės savarankiškumas yra jau tik nieko nereikšianti fikcija; faktiškai visa valdžia pateko į rankas bolševikų ginkluotų pajėgų ir Maskvos Komisarų Tarybos įgaliotinio G. Dekanozovo, atvykusio Lietuvon 1940 m. birželio 15 dienos vakarą, jau A. Smetonai išvykus į užsienį.

G. Dekanozovas Lietuvon atvyko su aiškiai nustatyty tikslu — inkorporuoti Lietuvą į Tarybų Sąjungą. Jei iš karto formaliai to nebuvo padaryta, tai tik todėl, kad buvo norima suvaidinti politinę komediją, neva laisvu noru Lietuvos įsijungimą į Tarybinių Respublikų Sąjungą. Tuo tikslu Maskvos buvo suplanuota tiek Lietuvoje, tiek ir kitose Baltijos valstybėse kolkas išoriniai palikti tą santvarką, kokia jose iki šiol buvo. Lietuvoje 1940 m. birželio mėn. 17 d. buvo sudaryta nauja vyriausybė ne laisvai, bet Maskvai paėmus ir savo rankas vadovaujamą rolę. Toji naujai atsiradusi vyriausybė, pasivadinusį Liaudies Vyriausybę, nebuvo vienybė, bet susidėjo iš dviejų priešingų grupių, su skirtingais tikslais ir siekimais. Viena grupė — iš tautiškai nusistatusių žmonių, kurie Maskvai tik todėl buvo reikalingi, kad naujoji vyriausybė turėtų dar šiojį tokį pasitikėjimą Lietuvos visuomenėje, bet kuriai visai nepasitikėjo Maskva ir jos įgaliotiniai Lietuvoje. Antrąją grupę sudarė komunistai, kurie turėjo griežtai vykdyti Maskvos jiems, kaip komunistams, padiktuotus uždavinius.

Pirmajai grupei priklausė ministerio pirmininko pavaduotojas ir užsienių reikalų ministeris prof. Krėvė-Mickevičius, finansų ministeris inž. E. Galvanauskas ir krašto apsaugos ministeris gen. V. Vitkauskas. Neaiškaus nusistatymo buvo žemės ūkio ministeris M. Mickis, daugelių atveju palaikydamas mus. Švietimo ministeris A. Venclova visai nesiorientavo padėty ir dažniausiai balsavo prisidėdamas prie daugumos.

Antrai grupei iš pradžių priklausė: teisingumo ministeris P. Pakarklis, vidaus reikalų ministeris M. Gedvilas, kuris laikėsi santūriai, nesileido į ginčus ir sveikatos ministeris dr. L. Koganas.

Tautinė grupė — aš, — E. Galvanauskas ir V. Vitkauskas — svarbesnius klausimus aptardavo atskirai ir ejo į posėdžius su atitinkamu nusistatymu. Antroji grupė, matyti, gaudavo direktyvas ir rusų atstovybės, kurios nevisuomet ir jiems patiems buvo malonios, kaip vėliau man prisipažino M. Gedvilas.

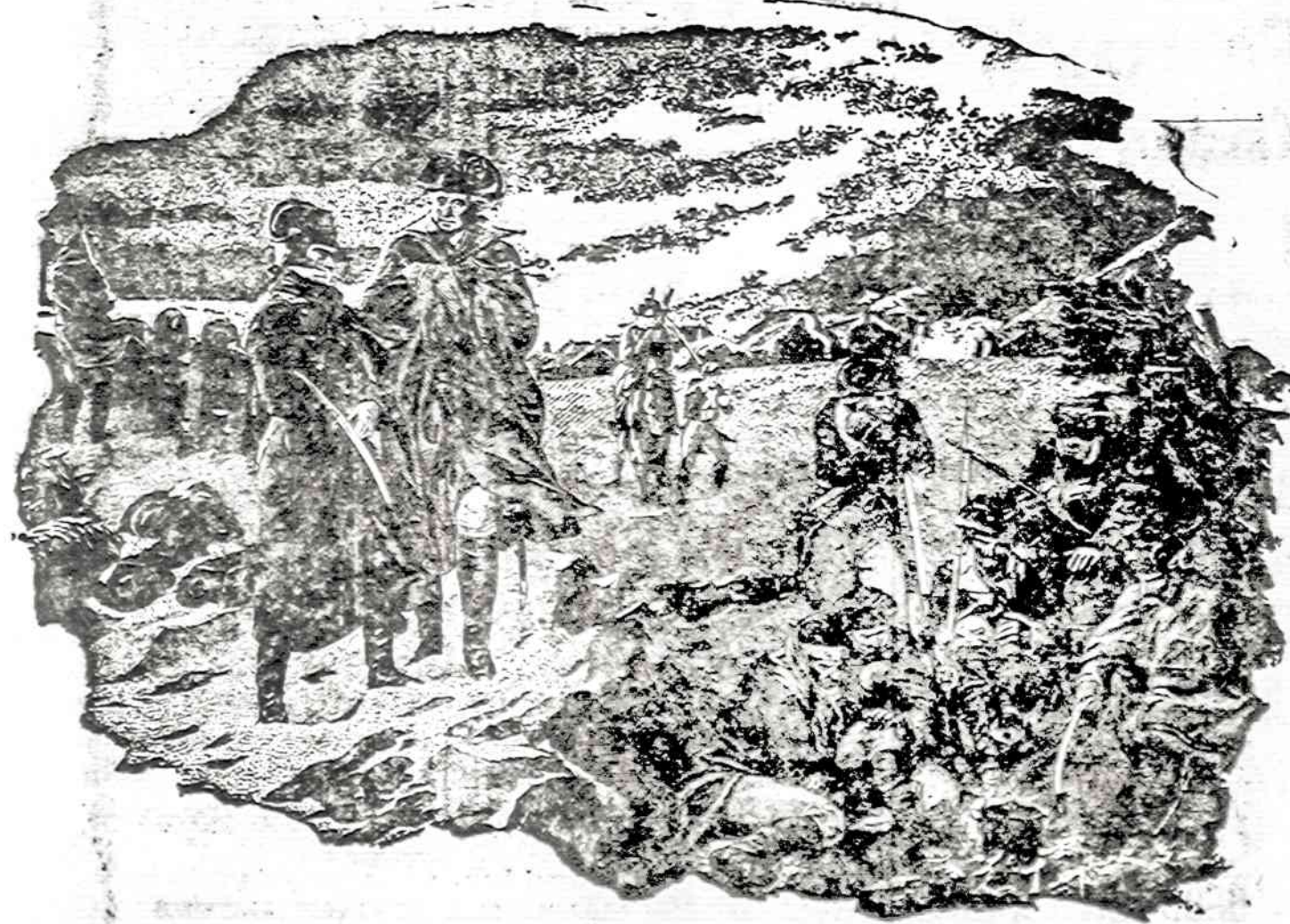
Tautinė grupė, turėdama žinių iš patikimiausių šaltinių, kad V. M. Molotovas buvo užtikrinęs Vokiečių atstovybės Maskvoje, neva Maskva neįnumatanti kėsintis pakeisti vidaus santvarką Lietuvoje, siekė trukdyti Tarybų Sąjungos atstovų Lietuvoje pastangas ardyti tvarką. Be to, buvo manyta, kad karas tarp SSSR ir Vokiečių Reicho yra neišvengiamas. Prasidėjęs karas atneš Lietuvai išvadavimą iš bolševikų jungo, todėl, kiek galima, ilgiau reikia išsaugoti esamą santvarką nuo suirutės, o labiausiai — ekonomines ir ūkines organizacijas.

Ministerių Tarybos pasipriešinimas Maskvos užgaidoms pasireiškė įvairiais klausimais gana sėkmingai. Neatsisilvelgiant į ėjusio Respublikos Prezidento pareigas J. Paleckio sutikimo, Ministerių Taryba atmetė Maskvos pasiūlymą įvesti į vidaus apyvartą tarybinę valiutą — rublų. Maskva šiuo klausimu turėjo nusileisti. Ministerių Taryba dauguma balsų atmetė vidaus reikalų ministerio M. Gedvno pasiūlymą legalizuoti Lietuvos komunistų partiją.

(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

Take stock in America.

200 years at the same location.

In America back then, and you know how they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan. Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Low, steady or decreasing Bonds can be repaid if records are provided. When needed, Bonds can be cashed in your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keltis — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telef. 312 238-9787

Nemokamas patarimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionis (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais keliavimo reikalais.

Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45 - 60 dienų.

ROCKFORDO NAUJIENOS

Vasario 16-sios minėjimui praėjus

Vasario 19 d. rytas gražus, bet šaltokas. Iš pat ankstauro, ryto, lietuvių klube susirinkę darbininkai, kai bitės avilyje užė — dirbo kiekvienas savo paskirtą darbą. Šeimininkės virtuvėje, baro vyrai bare, o kiti visi valė, tvarkė, puošė salę. Klubas gaudė Justinas Bube- lis net 4 val. ryto jau dirbo. O Petras Šernas su padėjėjais, žemutinėje salukėje ruošė mažus užkandžius ir kavą atvyk- tantiems svečiams iš Čikagos.

Tik spėjus pasiruošti, tik žiū- rime, kad jau 2 didžiuliai auto- busai ir keletas mašinų sustojo prie klubo pilnų žmonių. Tai at- vyko V. D. S. Rinktinės vadai ir 120 uniformuotų ir neuniformuo- tų sesių ir brolių šaulių. O ma- šinomis atvyko gražūs jauni- mas, tai V. D. S. Rinktinės Čika- goje, tautinių šokių grupė "Vy- tis".

Laiko labai mažai, skubiai už- kandžiauja, o vada! jau šaukia- rikiuoti ir žygiuoti su vėliavo- mis į Sv. Petro ir Povilo bažny- čią.

Bažnyčioje Sv. Mišias atna- šauja kun. J. Borevičius S. J. ir pasako gražų ir pamokantį, tai dienai pritaikintą pamokslą. Sv. Mišios atnaujamoms už žu- vus karus, savanorius, šaulius, partizanus ir už visus mirusius dėl tėvynės Lietuvos laisvės. Pa- maldų metu, kad ir be vargonų pagalbos, buvo sugiedotos ko- puikiausios. Sugiedoja "Pulkim ant kelių", "Prieš tavo altorių", "Jėzau pas mane ateik" ir Lie- tuvos himną. Grįžtame į salę taipogi su policijos apsauga.

2 val. popiet kiek pavėluotai prasideda kilmingoji dalis. Mi- nėjimą atidaro vietos Altos sky- rius pirmininkas Stasys Suran- tas, nušviesdamas, kad lietuvių tauta su savo istorija, tautų tarpe egzistuoja kaip valstybė 725 metus, o šandien švenčiame po įvairių pergyvenimų, Nepri- klausomybės atstatymo 60 me- tų. Pakviečiamas programai prarasti K. Rutkauskas ir p- lė G. Špokaitė.

Perėmęs programą vesti K. Rutkauskas, paprašo V. D. S. gi nepagalvėta plovimų, nes la-

Rinktinės vėliavų tarnybą in- čė, vėliavas. Inčamos Amerikos, Lietuvos ir VDS Rinktinės vėlia- vos, ir sustatomos scenoje. Pa- kviečiama solistė p- nia Audro- nė Gaiziūnienė-Simonaitytė su- giedoti Amerikos ir Lietuvos him- nus. Akompanuoja J. Angel. Toliaus pakviečiamas kun. kle- bonas Thomas C. Brady suka- bėti invokaciją. Lietuvos Nepri- klausomybės Aktą perskaitė p- lė G. Špokaitė. Atsistojimu pa- gerbti žuvę už tėvynės laisvę, sa- vanoriai kūrėjai, kariai, šauliai, partizanai ir visi mirę kankiniai mirimi dėl tėvynės Lietuvos lais- vės.

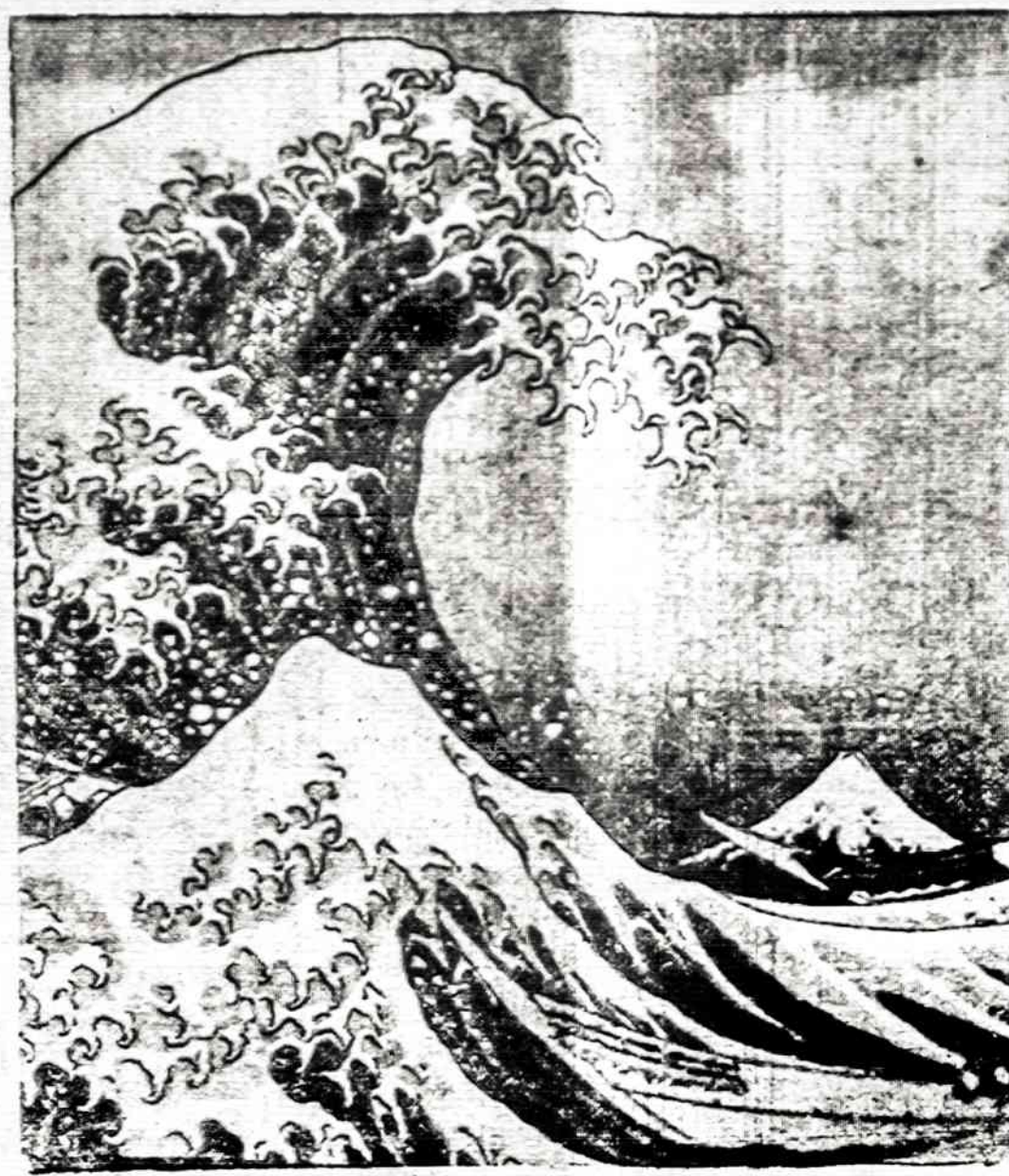
Po to pakviečiamas kalbėtojas inž. V. Garbonkus, kuris labai gražiai pakalbėjo abiem, angli- ir tuvių kalbomis. Publika bu- vo tuo labai patenkinta, kad kal- bėtojas kalbėjo trumpai, aiškiai ir konkrečiai. Už tai publika at- sidekojo glausmingais rankų plojimais.

Rezoliucijas perskaitė jaunuo- lis Svajūnas Rutkauskas. Rezo- liucijos priimamos vienbalsiai. Jos bus pasiųstos valstybės pre- zidentui ir kitiems valstybės va- ruotojams. Išnešamos vėliavos ir skelbiama trumpa pertrau- ka.

Po pertraukos vyksta meninė- lalis. Pirmą dalį išpildo solistė A. Gaiziūnienė-Simonaitytė. Pa- dauvoja penkis dainas, kurios publika vergte pavergė. Už tai po kiekvienos dainos, publika atsidekojo stipriai rankų ploji- mais.

Užbaigus dainuoti solistė ne- paleidžiama nuo scenos, prašo- ma dar padainuoti, padainuoja, už ką publika liko solistei la- bai dėkinga. Solistei akompana- vo muzikas J. Angel.

Sekancijoje dalyje pasirodė V. D. S. Rinktinės, tautinių šokių šokėjai. Pašoko sekancius šo- kius: Mikitienė, Lenciugėlis, Blezdinginis, ir Jonkelis. Gru- pės mokytoja yra Violeta Atkin- son, jaunimo vadovė — Jūratė Jasaitytė, pranešėja Valerija Sparkytė, akordeonistas Ažuo- las Stelmokas. Šokėjams taipo-

Japonų jūrų bangos

bai gražiai — ritmingai visus labai gražių žodžių pasakytų šokius atliko. Po šokių buvo apie vieningumą ir lygybę, bet pranešta kiek kas aukavo, bet užbaigai išlindo yla iš maisto, nepasakė kiek iki tam laikui kad lygybės nėra. Ir štai kame, buvo surinkta ir pranešinėjo ne- tiksliai. Aiškiai buvo pasaky- ta, kad V. D. S. Rinktinės sau- liai ir šaulės paaukavo \$210. Aukotojų sąrašai bus paskelbti vėliau, o šiuo tarpu yra žinoma, kad yra suaukota virš \$1,200.

Vienu žodžiu programa ši kar- tą buvo paruošta gal viena iš geriausių. Kas publikai geriau- siai patiko, kad nebuvo ilgų ir nuobodžių kalbų, bet pats pa- skutinis užbaigimas — nepatei- sinamas. Atsidekodami solistei A. Gaiziūnienei-Simonaitytei už gražias dainas ir jaunimo va- dovėi J. Jasaitytei buvo įteik- tos po puokštę gėlių — rožių.

Per visą minėjimą girdėjome Augustino Kapačinskio plokšte-

lių muzikos. Laikas greit pra- bėgo. Svečiai skirstėsi į namus — su geriausia nuotaika.

Visų rockfordiečių didžiausia padėka reiškia V. D. S. Rink- tinės vadams, šauliams ir sau- liams už tokį skaitlingą dalyvavi- mą. Kalbėtojai inž. V. Garbon- kui, solistei A. Gaiziūnienei-Si- monaitytei ir tautinių šokių šo- kėjams. Mes rockfordiečiai lau- kiame ir tikimės, ir vėl ateity pa- simatyti ir mus taip puikiai pa- linksminti. Augis

liu muzikos. Laikas greit pra- bėgo. Svečiai skirstėsi į namus — su geriausia nuotaika.

liu muzikos. Laikas greit pra- bėgo. Svečiai skirstėsi į namus — su geriausia nuotaika.

liu muzikos. Laikas greit pra- bėgo. Svečiai skirstėsi į namus — su geriausia nuotaika.

liu muzikos. Laikas greit pra- bėgo. Svečiai skirstėsi į namus — su geriausia nuotaika.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAM-ŠAUSKO LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapių su žemėlapiu ir paveldais aprašo Pamarį, senos jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietavardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkštis viršelis.

Persitintiui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnįjį Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną as- meniška pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakojimų. Dabar jie gali pasikaiti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasikaiti gražų istoriją. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasisėdėjimams nu- pirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijūs kiekvieną, kas ji at- simena ir pažinojo, o naujiesiems ateliavams, jaunimui, rašytojo AN- TANO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių žiesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado- maitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurias papuolė bei kokių knygų spinta ar lentyna.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip ro- manas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAITYJE. Netolimų įvykių prisiminti- ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskiri- tyti į 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinlis, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra- žiai viršelis. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštis virš. \$5.00.

Pror. Vael. Biržė, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO- RIJA. I dalis. 208 psl., trita — \$3.00, minkštis vir- šelis — \$2.00; II dalis. 226 psl., trita — \$3.00, mink- štis viršelis — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamešius, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, ili- stracijomis ir dokumentais. 336 psl., kaina \$5.

P. Kešionas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapiai. Kaina \$3.

Janina Naronė, TRYŠ IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS. biografinis bruožai 223 puslapiai.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

EAST CHICAGO, IND.

Vasario 16 paminėjimas

Lake apskritys, Ind. — A. L. T-os ir kitų organizacijų taika- suruostas Vasario 16-tos pami- nėjimas ir šiais metais turėjo pasigėrčius rezultatus. Ilga- lais rad'io klausytojai visi gyrė Viniko pastangomis, išgauta iš Hammond, Gary ir East Chica- go merų proklamacijos Lietu- vos nepriklausomybės atstaty- mo 60-jų metų progą. N. In- dianoje laikraščiai aprašė: Ga- ry Post Tribune 3 kartus, Ham- mond Times, Calumet Day, Ca- lumet Press, Globe Calumet, Merrillville Herald, Gary vysku- pijos laikraštis Sunday Visitor. Suminėtuose laikraščiuose A. Viniko buvo aprašyta po 2 kart A. L. T-os veikla, Vasario 16-tos prasmė ir kas sudaro komitetą suruošti minėjimą. Hammond radio stotis WJOB metų bėgy- je I. Lewin tankiai palankiai at- siliepė apie A.L.T-os veiklą apie okupuotą Lietuvą ir Lietuvos okupantą pavadino "rotten com- mies".

Visiems plačiai žinomo visu- menininko A.L.T-os pirmininko Dr. K. Bobelio išsami kalba Va- sario 16-os progą 8 val. ryto per- duota iš WJOB stoties, kurios galėjo klausytis apie trys mi- lijonai žmonių. Vasario 18 d. J. Pečiulis kaip iš kaset su- organizavo pasikalbėjimą minė- toje stoty su žinių laidos kome- tatoriumi Irving Lewinu. Pasi- sipriešinimas yra beprasmiš.

Be to, jie mano, kad sutartis užtikrins saugų laivų perkėli- mą kanalu.

kalbėjime Lietuvos reikalais šiais metais dalyvavo J. Pečiū- lis, gailėstinga sesuo Loretta Juškaitė-Fortney ir stud. Vy- spagėrčius rezultatus. Ilga- lais rad'io klausytojai visi gyrė Viniko pastangomis, išgauta iš Hammond, Gary ir East Chica- go merų proklamacijos Lietu- vos nepriklausomybės atstaty- mo 60-jų metų progą. N. In- dianoje laikraščiai aprašė: Ga- ry Post Tribune 3 kartus, Ham- mond Times, Calumet Day, Ca- lumet Press, Globe Calumet, Merrillville Herald, Gary vysku- pijos laikraštis Sunday Visitor. Suminėtuose laikraščiuose A. Viniko buvo aprašyta po 2 kart A. L. T-os veikla, Vasario 16-tos prasmė ir kas sudaro komitetą suruošti minėjimą. Hammond radio stotis WJOB metų bėgy- je I. Lewin tankiai palankiai at- siliepė apie A.L.T-os veiklą apie okupuotą Lietuvą ir Lietuvos okupantą pavadino "rotten com- mies".

Tą pačią dieną 9 v. ryto tris- palvės pakėlimas prie East Chi- cago miesto rotušės. Susirinko apie 100 žmonių, jų tarpe miesto administracijos pareigūnai. Prie trispalvės pakėlimo tautiniais drabužiais pasipuošusios J. Pe- traitienė, J. Valeikienė, nemažas būrys legionierių iš Vytauto Posto 289 ir Allied Posto 369. Legionieriai salvių šūvais didi- no iškilmių rimtį. Legionierių tarpe atpažinti veidai A. Wai- chulis, B. Waichulis, F. Pe- trites ir W. Ruzga. Dalyvavo bū- relis ponų — uniformuotų le- gionierių Allied Post 369 Auxi- liary. Trispalvę iškėlus, kalbą pasakė A. Vinikas ir stipriam šaleiui spaudžiant skubėjom į bendrus pusryčius, kuriuos pa- rūpino miesto administracija, o gėrimus kietesnius ir minkštes- nius A.L.T-os valdyba.

Gėrimus tvarkė Z. Stankus. Kalbas pasakė A. Vinikas, mies- to kontrolierius J. Knight, le- gionierių A. Waichulis, E. Chi- cago policijos R. Stiglich, gais- rininkų viršininkas F. C. Paga- nelli, E. Chicago parkų superin- (Nukelta į 5-tą psl.)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustru- ta. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy- tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Danguma šiu knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atstalius ir Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi įsų pinigai at- lieka didellius darbus. Pirmą, jie pa- dėda Jums pasiekti asmeniškus įsų užsėjimus. Antra, jie padeda su- kurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėne- sio dieną, nėra nuomimėms nuo mė- nesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie ne- ša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Užėjus iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partan- gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir Lietu- vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie- dant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovy- lose Vokietijoje. 273 psl., kietais viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Iševio Dalla yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje bei- kuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili- struota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS (SPODŽIAI) KOMUNISTŲ PAVERGTŲ. LIETUVO. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakiuose, Klaipeidoje ir Palangoje. Valždas aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat Ivertis į anglų kalbą.

M. Ložankis, SATYRINIS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių. 199 pusl., kaina \$2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Au- toriaus pastabumų neapgauna Intumsto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie priešų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zemaška, LIUBILNO UNIJOS SUKAKTIES PARASTYJ. 64 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsitinkant darbe valdomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar pinigų perlaide.

TRUMPAI

— Stasys Nenikis iš Brighton Parko savo gerus linkėjimus atlydėjo \$7 auka Naujienų parmai. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas vieneriems metams ir įteikė \$2 už kalendorių, bet pavadė prašė neskelbti. Dėkui už aukas ir už dėmesį Naujienoms bei jų platinimo vėjui.

— A. Staras iš Gulfport apylinkės, St. Petersburg, Fla., pratešdamas savo prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$5 auka. Dėkui.

— A. Aškis iš Cicero apylinkės, gavęs kalendorių, parėmė Naujienų leidimą \$5 auka, atsiųsdamas ją specialiu laišku. Dėkui.

— Joseph Strumskis iš New Port Richey, Fla., atsiuntė tokį laišką: "Su šiuo laišku gaunate \$36 čekį už Naujienų prenumeratą, o likutis lai bus už kalendorių ir spaudos paramai. Ta proga priimkite gerus linkėjimus ir juos perduokite visiems darbuotojams ir bendradarbiais". Dėkui už ankstybą bei paginimo prenumeratos pratęsimą ir už auką.

— Bronius Skorubskis, Gulfport, Fla., tarp kita ko taip rašo: "Taip pat siunčiu \$5 už kalendorių. Esu dėkingas už rašymą teisybės ir už gynimą lietuviškų demokratinių organizacijų nuo nedemokratinio elemento, kuris siekia palaidoti Lietuvą ir nori visiško dominavimo ir vadovavimo visiemis lietuvams dideliame Brežnevo džiaugsmui, siekiamam mus suskaldyti ir sėti neapykantą mūsų brolių širdyse. Gaila sakyti, kad to pasekoje mūsų susiskaldymas jau tapo neapykanta vieni kitiems. Kalčiausia šioje dalyje yra spauda, kuri vietoje informacijos duoda vienašališką propagandą ir vienšališką žinią. Už teisingą informaciją Naujienos nusipelnė visų lietuvių dėmesį ir paramą". Dėkui už laišką ir už auką.

— Aktorius ir režisiorius Juozas Gučius, gyvenęs Adelaidėje, mirė ir palaidotas 8 m. vasario 25 d. Velionis paliko liudinciją žmonai ir seserį Emiliją Kolbienę gyv. Chicagoje.

— Simas Kudirka iš Bronx, N. Y., yra paskiestas garbės svečiu į Young Americans for Freedom Vidurinio Atlanto pakraščio konferenciją Hilton viešbutyje, Tarrytown, N. Y., kovo 31 — balandžio 2 d. Paskutinę konferencijos dieną įvyks iškilmingas banketas, kurio metu svečiams bus įteiktas Laisvės pažymėjimas. Informaciją teikia YAF įgaliotinis Ken Grasso, 25 Jane St., New York, NY 10014. Tel. (212) 929-0100. YAF organizacija protestavo dėl Kudirkos atidavimo rusams ir darė žygių jį išlaisvinti.

— Liudvika Budrikaitė, Būlauskienė, ilgametė Naujienų skaitytoja ir rėmėja, staiga mirė vasario 26 d. sulaukusi 81 m. amžiaus. Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse. Liudvika liiko vyras Jonas, sūnus Algirdas, duktė Florencija, sesuo Edita Rimkus ir kiti giminės. Apgailestaudami jos mirtį, reikiame jiems užuojautą. Velionė visą laiką rūpinosi Naujienomis, ypač jai jų platinimo vajumi, tik liga neleido šiuo reikalu padėti — vicepirma, Vaclovas Nenortas.

— Salomėja Janulaitienė išrinkta Lietuvių Agronomų Sąjós pirmininke, Ignas Andrašiūnas — vicepirma, Stasys Juozapavičius — sekr., Viktoras Bačinskas — izd., Antanas Šošė — valdybos nariu.

— Petras Simanauškas perrinktas LKS Ramovės Hartfordo skyriaus pirmininku, Antanas Kuprys ir Jonas Šimanskis — vicepirma, Vaclovas Nenortas.

M. Ivanauskas

Liepsnos tapyba

— izd., Jurgis Petkaitis ir Vytautas Petravičius — kultūros reikalams, o Adolfas Maslauskas išrinktas sekretorium. Revizijos komisiją sudaro Jonas Dapkus, Henrikas Dapkus ir Antanas Mockus. Skyrius aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje. Jo ruošiamas tradicinis pavasario balius bus balandžio 1 d. Piliiečių klubo salėje.

♦ Lietuvių Tautinių Namų Valdyba skauja šių namų narių vienuoliktąjį metinį susirinkimą, 1978 m. kovo mėn. 11 d. (šeštadienį), 5 val. p. p. 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje.

Susirinkimui pasibaigus, 7 val. vak. visi susirinkime dalyviai ir jų artimieji kviečiami šeimyniškai vakarienei toje pat salėje. Vakarienei registruotis pas B. Kasakaitį, tel. 778-7707 arba 778-9878. (Pr.)

Daugiau tolerancijos

(Atkelta iš 2 psl.).

remti Amerikos Lietuvių Tarybą (Altą), kad tokia "Vienybė" vedamojo esmė. Ir tuo buvo Bendruomenės įdrėksta Girdi, ji varstanti duris. Washington. Jai nelabai terūpi šeštadieninės mokyklos, nei spauda. Man atrodo, kad tai labai teisinga užuominą. Juk B-nė turėtų didelį dėmesį atkreipti į lietuviškos išlaikymą, nes jauniosios kartos nuilutėjęs eina sparčiai žemyn Tailandija. koks jau nemazas skaičius jaunimo nesidomi lietuviškos reikalais. Labai lengvai galėtumėte pastebėti Vasario 16-sios šventės Chicagoje minėjime. Kiek jaunimo dalyvavo "Maria High" mokykloje, kad ir mūsų didžiųjų organizacijų jaunimo. Nors buvo atvykęs iš Washingtono ir senatorius Dole, kuris lengvai galėtų pastebėti, kiek mažai salėje jaunimo. Kodėl Barzdukas niekad nėra pareiškęs susirūpinimo dėl mūsų jauniosios kartos didelės jos dalies pasimetimo? Kodėl šiame minėjime nesiteikė dalyvauti dartinis Pasaulio Lietuvių pirmininkas? Neteko spaudoje skaityti, kad jis tą dieną būtų kur nors išvykęs skaityti pasikaitos. Ar tai ne liudina, kad į šventę teikię atvykti estai, latviai, ukrainiečiai, tuo tarpu Pasaulio Lietuvių pirmininkas nesiteikė pasirodyti, tarsi susirinkusiems pasveikinimo žodi. Bet jis pasirodo su prakalbėmis eliniuose Bendruomenės apylinkių susirinkimuose. Tai faktai, dėl kurių Barzdukas turėtų atvirai pasisakyti, o ne pulti ir niekinti tuos, kurie tokias ir panašias negeroves aiškiai iškelia.

Barzdukas giriiasi, kad Bendruomenė organizuoja spaudos mėnesius. Organizuoja. Bet ji ieško skaitytojų tik tiems laikraščiams, kur jis gali talpinti savo piktąis plūdymais pripildytus rašinius. Baigdamas šias mintis reikėtų Barzdukiui pareikšti, nereikia plūduriuoti savo siaurumos ir sėklumos vandenys, koliotis, skelbti tokius pareiškimus, kurie mus ne vienija, o tik kursto, bet ir veda lietuvišką išsiviją prie susiskaldymo.

Juozo Šmotelio

Atsiminimų Skirsneliai atspausdinti

Grazi, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkių lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu. Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, Ill. 60629

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prez'dentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

6 KAMB. MŪRAS, 3 mieg., 65.1a ir Talman, \$27,500.

GRAZUS BUNGALOW, 6 kamb., 2 židiniai 83-čia ir Kedzie, \$64,200.

15 M. SENUMO 5 1/2 kamb., 3 mieg., daug rūbinių, 2 1/2 mašinų garažas, 63-čia ir Narraganset, \$54,000.

2 AUKŠTŲ 2 po 6 mūrinis, 65-čia ir Talman, \$32,500.

50 AKRŲ žemės Lemont, \$10,000 už akra.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apraudo — INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-9600.

2612 West 71 Street, savininkas parduoda dviejų krautinių mūrinį namą su ar be hardware biznio. 55 pėdų pločio sklypas, dviejų automobilų garažas. Telefonuoti 476-2427.

WANTED REAL ESTATE

Nori Pirkti
NORIU PIRKTI iš privataus asmens dviejų ar daugiau butų namą Marquette arba Gage Pk. apylinkėje. Real Estate agentai prašomi nesikreipti. 863-3879

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

BRIDGEPORT AREA

wanted companion to share meals and help arthritic elderly woman with cleaning and errands. 2 days a week. Prefer Lithuanian speaking. Car helpful

Call evenings or weekends

751-1960

YOUNG WOMAN

(18—40)

Live in — 5 day week. Happy home. Help with housework and 3 school age children. Own room and bath. Salary open. Call evenings 835-3896

AR JAU PASIDARET SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legaliskomis formomis Knyga su formomis gauna ma "Naujienų" administracijos Knygos kaina \$3.. Su legaliskomis formomis — \$3.50.

Užsakymas su Money order siunsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapolski 6208 1/2 W. 75th St. GA 4-6654

Didžiausias kailių pasirinkimas

pasirinkti Lietuvių kailiukus Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MARCH 8, 1978

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

BIRŽELIO 27 iki Liepos 6—10 d.
LIEPŲS 25 IKI RUGPIŪČIO 3—10 d.
RUGPIŪČIO 22 IKI RUGP. 31—10 d.

Visos kelionės turės vienos dienos ekskursiją į Kauną. Visose kelionėse bus palydovai. Pirmos klasės viešbutiai, trys valgiai į dieną, USSR viza \$15.00. Visose kelionėse galima pasiimti Europoje ir vėliau sugrįžti tuo pačiu biuletu. Užsiskaitant vietą reikia įmokėti \$100.00 rankpinigių.

Kaina iš Chicago asmeniui \$1,195.00

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES:

Marius Kiela

6557 So. Talman Ave.
Chicago, Ill. 60629

312-737-1717

— arba —

GORDON TRAVEL SERVICE

Prudential Plaza
Chicago, Ill. 60601

312-644-3003

Air fares subject to change and government approval

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENŲS Namet suėjo 63 metai. Minint tą sukaktį, gerbiame pirmojo Amerikos Lietuvių dienraščio steigėjos bei Lietuvos spaudos pirėnės ir skelbiant kitas parigas amžinam Lietuvos liūkimui abai Mame Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovėja už Lietuvos ir pavargę Lietuvos laisvę nešėdamos ir nesidėdamos i sandėlius ar akupantais ar jų kalle kile.

NAUJIENOS palaiko visas Lietuvos demokratines grupes, jų bendras laisvės dijas ir ramia visų Lietuvos bendruomenės darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tylią Lietuvos danguje. Kias pasimetimo, reto vikos ir politinių liūčių laikais. Jos yra visoms idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujie nas yra mada. Lai ta mada tampa las prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vajų kreipiasi i visus Lietuvos pasekti Lietuvos spaudos pirmūnų paviržius užprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos Lietuvos taip pat paviržius Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio Lietuvos reikalo tiesmumi.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$36.00, pusmėtu — \$18.00 ir mėn. — \$12.50, vieneriam mėn. \$2.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusmėtu — \$14.00, vieneriam mėn. — \$2.50. Užsienio — \$31.00 metams. Susipažinti su šiuo laišku ir prenumeruoti.

Prašoma naudoti šiam laišku esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 South Halsted St.
Chicago, Ill. 60609

□ Mūsų — 40L Naujienų prenumeratą, Jubiliejinių vajaus progą paremdamas Lietuvos spauda.

□ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinti nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NORKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių produktų.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1301 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3328

V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,

PROGRAMOS VEDĖJA

WOPA 1490 AM Fri. at 9:30—10:00 p. m.

WLNK 106.3 FM Sat. at 8:00—10:00 p. m.

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Telef. — 778-5374

COMMISSIONER

The Chicago Public Library
Chicago, Illinois

Responsible for overall administration of an urban public library and library system, which is a department of the City of Chicago, serving a population of 3.3 million with a departmentalized Central Library, newly renovated Cultural Center, 78 branches, and outreach and extension services. Public library background, successful administrative experience, the ability to direct a large staff are essentials. Successful candidate must be able to relate to other city agencies and work effectively with Board of Directors.

Position requires Master's degree in Library Science from ALA-accredited program, ten years of experience in library field, successful experience at policy-making level, thorough knowledge of administrative procedures and strong leadership qualities.

Salary \$45,800. Liberal fringe benefits. Residency within corporate limits of the City of Chicago is required at time of employment. An equal opportunity employer.

By May 1, 1978, send letter and resume to:

MR. ARTHUR J. MURPHY

Deputy Commissioner

The Chicago Public Library

425 NORTH MICHIGAN AVENUE

Chicago, Illinois 60641